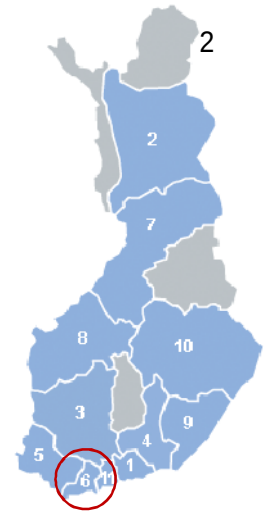

MUTINAA ”SOVELTAMISOPPAASTA”

Minttu Peuraniemi
Ympäristönsuojelupäivät Lammilla
1.10.2009

- Vesien- ja ympäristönsuojelu, ympäristöterveys
- Vesistö- ja pohjavesitarkkailut, tutkimus, konsultointi, hanketoiminta, aatteellinen työ
- Laboratoriot
- Jäsenistö: kunnat, teollisuus, yhdistykset
- Vuodesta 1975
- www.luvy.fi

LUVYn hajajätevesitoiminta

- Kuntayhteistyön koordinointi vuodesta 2004 lähtien
 - Ohjeita, koulutusta, verkkotiedotusta...
- Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke 2007-2008
 - Vesiosuuskunnat ja suunnittelun kehittäminen
- Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke 2009-2010
 - Erityisalueet ja jätevesikartoitukset
- Koulutusta, lausuntoja sekä muita palveluita
- Suomen Vesiensuojeluyhdistysten Liitto ry (SVYL)
 - Yhteistyö hankkeiden kesken
 - Opas jätevesien maailmaan (www.vesiensuojelu.fi/jatevesi)
 - Ympäristöministeriön hajajätevesityöryhmä

www.vesiensuojelu.fi/jatevesi

YM:n työryhmä / SVYL ry

- Esitys ympäristöministeriölle työryhmän perustamisesta joulukuussa 2006
 - Mm. Kuluttajansuojakysymykset
- Jaana Lehtonen / Jukka Koski-Vähälä edustajina
- Kommentti työryhmälle elokuussa 2007, jossa toivottiin mm. **soveltamisopasta alan ammattilaisille**
 - Muita tärkeitä: asukkaiden tiedon puute, kuivakäymälääasian edistäminen, suunnittelu, käyttö- ja huolto, liete ja asetuksen toteutumisen seuranta
- Mukana opastyöryhmässä

Oppaan valmistelu

- Opastyöryhmä perustettiin syksyllä 2008
- Opastyöryhmä valmisteli opasta useassa kokouksessa kiireellisesti syksy 2008-talvi 2009
- Opas luovutettiin työryhmälle keskeneräisenä mietintönä, joka hetken kuluttua tuli täysin muutettuna ns. kommentille
- ...josta se pian katosi teille tietämättömille
- Elokuun 2009 lopulla sähköpostitse ilmoitettiin että opas on julkaistu verkossa ja kiitettiin yhteistyöstä

Oppaan tarkoitus

- Selkeyttää ja yhtenäistää osapuolien menettelytapoja kokoamalla yhteen alkuvuosina kertyneitä kokemuksia
 - Keskeinen lainsäädäntö
 - Tulkintoja, esimerkkejä
- **Mutta entä eväät jatkon kannalta?**

Oppaan kohderyhmä

- Ammattilainen/kansalainen?
 - Kuntaviranomainen/suunnittelija?
 - Rakennusvalvonta/ympäristövalvonta/muu?
 - Päätätjä, neuvoja, jne...?
-
- Jotta periaatteet saataisiin käytäntöön, tarvitaan "räätälöityjä viestejä"...

Oppaan sisältö ja painopisteet

- Suunnittelun tarpeellisuus
- Käymälävalinnan merkitys
- Lupamenettely ja vastuuasiat
- Käyttö- ja huoltoasiat
- *Kohtuuttomuuden välttäminen*
- Liitteissä yksityiskohtaisempia ohjeita ja tulkintoja

→ YHTEENSÄ 95 SIVUA!!!

Suunnittelu (4.5.,7.2, liite 3)

- Hyvä suunnitelma = perusedellytys 😊
 - Hyviä/ammattimaisia/puolueettomia suunnittelijoita?
 - Kysyntä / laatu / tarjonta...
- Suunnittelijan pätevyyden arviointiin eväitä
 - Riittääkö muodollinen pätevyys hyvään suunnitteluun?

Lupamenettely (5.,7.1)

- Perusteellinen katsanto lupatarpeisiin ja menettelyyn kunnassa
- Rakennusvalvonta valvoo lupavaihetta
 - Miten varmistua suunnitelman asianmukaisuudesta?
- Käyttöönoton tarkastus (käyttö- ja huolto-ohje)
 - Kuinka moni kunta tekee tällaista?
- Vastaava työnjohtaja
 - Pätevyys?

Kuntaviranomaisen vastuut ja roolit –hyviä käytäntöjä? (5.,7.1)

- Kunnan varattava tarvittavat resurssit
 - Millä tavoin? Kuka arvioi tarpeen?
- Keskinäinen työnjako –vastuut ja valtuudet
 - Sisäisen laskutuksen kohdentaminen?
- Ei suunnittelutyötä vaan neuvontaa - vastuukysymykset
 - Vaan mistä luotettavia ammattilaisia joille asiakkaat ohjata?

Kohtuuttomuuden välttäminen

- Vähäisen jätevesimäärän tarkempi määrittely
 - Ympsuojviranom. Jää tehtäväksi rajatapausten ratkaisu
- Suojaetäisyydet ohjeellisiksi
- Vapaa-ajan asunnon lisävarustelun välttäminen
- Harmaavesikäsittely
- Vanhat järjestelmät voivat täyttää vaatimukset
 - Tarkempia ohjeita kaivataan silti
- Lykkäysmahdollisuuden ja liittymisestä vapautuksen selvennystä

Puhdistusmenetelmät

- Laitteistojen muunneltavuuden huomioon ottaminen suunnittelussa 😊
- Laitteiden määräaikaistarkastukset liitteessä tarkennettuna
 - Pienpuhdistamon tarkistukset laitevalmistajien määriteltävissä?
- Riittävän puhdistustuloksen arviointi menetelmän valinnassa: EN-standardi tms
 - Tarvitaan vielä referenssi!

Puhdistusmenetelmät

- Vanhan laitteiston kunnon arviointi – imeytyksen arviolle hyvä alku
 - Tarvitaan tarkistuslistoja!
- Harmaiden vesien puhdistustarve
- Umpisäiliöteksti...
- Arvioitu käyttöikä liittymisvapautuksen perusteena

Erityisalueet (7.1., liite 2)

■ Lievennetyt alueet

- Maasuodattamo ilman fosforin poistoa
- Miten määritellä lievennetyt alueet käytännössä?

■ Suojaetäisyydet

- Minimietäisyydet purkupaikasta ja käsittelyjärjestelmästä (kaikki tai vain harmaat jv:t)
- Suositellaan ohjeellisiksi –poiketa voi suunnitelmassa hyvillä perusteilla
- Mm. Maaperä vaikuttaa tarvittaviin etäisyyksiin mutta miten??
- Osaako suunnittelija arvioida?

Erityisalueet (7.1., liite 2)

■ Pohjavesialueet

- Ei imeytystä
- Vähäiset jätevesimäärät voi johtaa maahan
- Ympäristönsuojelumääräykset: ei käsittelyä pohjavesialueilla → kohtuuttomat tilanteet?
- **RISKINARVION** tarve
- **Harmaat vedet / kaikki jätevedet?**

■ Ranta-alueet

- Ranta-alueen määrittely 50-200 m
- Kuivakäymälät/umpisäiliöt
- Uimarannoille jatkokäsittely

Kunnalle jää tehtäväksi

- Lietteen ja ylijäämäaineiden kuljetus ja käsittely, määräykset/ohjeet
- Lykkäysperusteet
- Resurssit
- Liittymisvapautusperusteet
- ...

Haasteita

■ Kiinteistönomistaja

- Selvityksen teko
- Puhdistusvaatimusten täyttyminen vanhassa järjestelmässä
- Huoltotarpeen arviointi

■ Suunnittelija

- Puhdistustulosten arviointi asiakaskiinteistön kohdalla
- Huoltotarpeen / asukkaiden huoltovalmiuden huomiointi järjestelmän valinnassa

Mitä ovat...?

- Riittävä tarkkuus?
- Vähäisempi jätevesikuormitus?
- Helpommin saavutettava?
- Tavanomainen varustelu?
- Jne...?

Yhteenvetona

- Kokemusten ja käytäntöjen keräys
- Osittain onnistunut yhteenveto
- Tarkennuksia tulkintoihin
- Kannanotot puuttuvat
- Erityisalueiden ohjeet puuttuvat
- Tulevaisuusnäkökanta puuttuu

Kiitos mutinamahdollisuudesta!